

BRUNAVAS PAGASTA LPKS "AKOTS" UN JERU PAGASTA LPKS "DAIVA" IR DIVAS, VISTICAMĀK, LATVIJĀ VISVECĀKĀS GRAUDAUDZĒTĀJU LAUKSAIMNIECĪBAS PAKALPOJUMU KOOPERATĪVĀS SABIEDRĪBAS (LPKS). ABAS PĒRN ATZĪMĒJA 30. GADSKĀRTU. KĀ TĀM ŠOBRĪD SOKAS? ABU KOOPERATĪVU SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTI BŪTISKI ATŠĶIRAS, TURKLĀT LPKS "AKOTS" DAŽĀDU IEMESLU DĒĻ, TOSTARP DALĪTO ĪPAŠUMTIESĪBU, LIELĀ MĒRĀ UZSKATĀMS PAR SOCIĀLĀS DARBĪBAS VEICĒJU. "AGRO TOPS" PĒTĪJA ABU 1993. GADĀ AR DAŽU MĒNEŠU INTERVĀLU DIBINĀTO KOOPERATĪVU ATŠĶIRĪGO SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTU IEMESLUS.

Pirmie graudaudzētāju kooperatīvi sasnieguši 30. gadskārtu

ULDIS GRAUDIŅŠ

Firmas.lv ziņo, ka LPKS "Akots" naudas apgrozījums 2022. gadā bija 170 000 eiro, zaudējumi no saimnieciskās darbības – 3100 eiro, kooperatīvā darbojās divi darbinieki, tostarp valdes priekšsēdētājs Jānis Alksnis un grāmatvede. Patlaban kooperatīvā ir 19 biedru.

LPKS "Daiva" naudas apgrozījums 2022. gadā salīdzinājumā ar LPKS "Akots" bija 31,5 reizes lielāks – pavisam 5,36 miljoni eiro, peļņa – 8360 eiro un kooperatīvs nodarbināja 12 darbiniekus. LPKS "Daiva" ir vairāk nekā 90 biedru.

TRĪS PAKALPOJUMI

LPKS "Akots" valdes priekšsēdētājs Jānis Alksnis kooperatīva vadību pārņēma aizvadītā gadsimta deviņdesmito gadu otrajā pusē. Viņa tēvs Varimants Alksnis bija LPKS "Akots" dibinātājs un pirmais vadītājs. J. Alksnis teic, ka patlaban viņa vadītais kooperatīvs sniedz trīs pakalpojumus: pērk saimnieku, galvenokārt kooperatīva biedru, audzēto ražu (daudzumi mērāmi vien simtos tonnu); pērk kooperatīva biedru vajadzībām

LPKS "Akots" valdes priekšsēdētājs Jānis Alksnis: "Iespējams, savu misiju – dot balstu atspēriem mazajiem ražotājiem – esam izpildījuši. Patlaban kooperatīva izaugsmi bremzē dalītās īpašuma tiesības, notiek tiesas process ar zemes īpašnieku, uz kura zemes atrodas mūsu būves."

Viena no LPKS "Akots" būvēm, kur notiek zālāju sēklu tīrīšana un atrodas tehnika.

apgrozāmos līdzekļus, tostarp minerālmēslus; sniedz graudu pirmapstrādes pakalpojumus – graudu tīrīšanu un glabāšanu (kaltēšanas pakalpojumus nepiedāvā).

Kooperatīva biedri ir saimnieki, kuri apsaimnieko no astoņiem līdz pat aptuveni 1000 ha lielu zemes platību. Lielie saimnieki ir arī citu kooperatīvu biedri un "Akota"

pakalpojumus izmantojot salīdzinoši reti. Iemesls – LPKS "Akots" nespēj izpildīt viņu pieprasītos pakalpojumus un nevar piedāvāt visizdevīgāko graudu pārdošanas cenu. J. Alksnis uzsver – LPKS "Akots" galvenokārt ir atbalsts aktīvajiem mazajiem saimniekiem, kuriem nav savu glabātavu un tīrīšanas iekārtu. Arī paša J. Alkšņa saimniecība, kas cita starpā nodarbojas ar sarkanā āboliņa un timotiņa sēklau dzēšanu, izmanto kooperatīva pakalpojumus un nomā no tā savulaik pirktu zemi 18 ha platībā. LPKS "Akots" kopsapulcē ir apstiprināts nosacījums, ka saimnieki var vest uz tīrīšanu graudus ar mitruma daudzumu līdz 18%.

Daļa saimnieku pērk no kooperatīva graudu tīrīšanas pakalpojumu, tostarp arī sēklas gatavošanai, daļa saimnieku – apgrozāmo līdzekļu, minerālmēslu un augu aizsardzības līdzekļu sagādei. "Patlaban mazākais nopērkamais minerālmēslu daudzums ir 24 tonnas. Mēs savācam mazo saimniecību pasūtījumus un vienā pirkumā pērkam visiem vajadzīgo daudzumu," tā J. Alksnis. Viņš nosauc arī mazā kooperatīva darbības priekšrocību – visu biedru saimniecību